

властивостей різняться у людей.

Воля – поняття, в якому багатовимірні складові психологічні компоненти. Психологічні компоненти волі характеризуються кількісно, якісно, зв'язками та відмінностями. Якісні характеристики: векторність, спрямованість, витривалість, сміливість, самостійність, автономність, самовладання, ініціативність. До вольових компонентів належать валідність, позиція реалізації, наполегливість в досягненні.

К. Калін зазначав, що в реалізації вольових проявів та аспектів є самоорганізація, діяти потрібно аузально та валідно відповідно поставлених завдань. Цей принцип дії людини залежить від глибини пізнання самого себе, закономірностей функціонування своєї психіки. Вольові аспекти напряду пов'язані з багаторазовим повторенням щось на загал «неконтрольованого стресу». При встановленні зв'язків формується мінімізація енерговитрат на регуляцію вольових проявів, враховуючи найбільш відповідні способи вольової регуляції.

Список використаних джерел

1. Аніскіна Н. О. Організація профільного навчання в сучасній школі. Х : «Основа», 2003. 176 с.
2. Війчук Т. Шляхи формування навчальної мотивації учнів на уроках математики. *Молодь і ринок*. 2012. № 11(94). С. 90–93.

Анна Калініна

ВИКОРИСТАННЯ WEB-ДОДАТКІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Використання web-додатків для навчання молодших школярів є важливою та актуальною темою у сучасній освіті. За останні роки Інтернет та технології зазнали значного розвитку, що сприяє створенню різноманітних web-додатків та онлайн-ресурсів для навчання. За допомогою них, молодші школярі можуть вивчати різні предмети, виконувати завдання та взаємодіяти з вчителем та однокласниками.

Однією з головних переваг використання web-додатків є доступність та зручність. Учні можуть вчитися з будь-якого місця, де є доступ до Інтернету, що дає змогу зменшити географічні обмеження та збільшити доступність навчання. Крім того, вони можуть бути дуже інтерактивними та захоплюючими для учнів, що забезпечує їхню мотивацію та зацікавленість у навчанні [1]. Наведемо приклади використання web-додатків в освітньому процесі початкової школи:

- використання електронних підручників та онлайн-курсів дозволяє школярам вчитися в будь-який зручний для них час та в будь-якому

місці з Інтернет-з'єднанням. Такі ресурси можуть містити відеоуроки, інтерактивні вправи та інші матеріали, що допомагають зрозуміти та запам'ятати важливу інформацію [3];

- інтерактивні вправи та ігри дозволяють школярам вчитися, граючись. Вони можуть бути створені для вивчення будь-якої теми та містити різні рівні складності, що дозволяє підібрати завдання під рівень знань та навичок конкретного учня [5];

- віртуальні екскурсії та музейні виставки дозволяють школярам вивчати різні теми, не виходячи з класу. Вони можуть бути особливо корисними для вивчення історії, культури та природних наук [2];

- онлайн-спілкування та співпраця дозволяють школярам спілкуватися з учнями та вчителями з різних країн та культур. Це допомагає розвивати міжкультурну компетентність та збагачувати знання та досвід.

Використання web-додатків може покращити якість навчання та забезпечити індивідуальний підхід до кожного учня. Web-додатки можуть враховувати потреби та здібності учнів, та пропонувати їм індивідуальні завдання та вправи, що забезпечує оптимальний рівень виклику та підтримує навчання на потрібному рівні. Крім того, використання таких додатків може допомогти учням з різними типами сприймання інформації, що забезпечує їхнє краще розуміння та запам'ятовування матеріалу [4].

Однак, необхідно пам'ятати про певні ризики та виклики, пов'язані із використанням web-додатків для навчання молодших школярів. Зокрема, важливо забезпечити безпеку учнів під час використання Інтернет-ресурсів, тому необхідно обережно підходити до вибору та використання. Також важливо, щоб вчителі були готові до використання нових технологій та знали, як правильно використовувати їх у освітньому процесі.

Крім того, необхідно пам'ятати про те, що web-додатки не можуть замінити повноцінне навчання в класі з вчителем. Вони можуть служити допоміжним інструментом в освітньому процесі, але не повинні замінювати взаємодію між учителем та учнем.

Отже, використання web-додатків в освітньому процесі початкової школи має значний потенціал, але потребує дбайливого підходу та врахування всіх можливих наслідків та ризиків.

Список використаних джерел

1. Вакалюк Т. А. Хмарні технології в освіті: навч.-метод. посіб. для студентів фізико-математичного факультету. Житомир : вид-во ЖДУ, 2016. 72 с.
2. Досліджувати, не виходячи з дому. 29 онлайн-музеїв, аби урізноманітнити уроки. *Нова українська школа* : веб-сайт. URL: <https://nus.org.ua>

- (дата звернення: 06.04.2023).
3. Електронні підручники для навчання в умовах воєнного стану розміщено у вільному доступі. *Міністерство освіти і науки України* : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua> (дата звернення: 06.04.2023).
  4. Застосування цифрових технологій під час дистанційного навчання учнів початкової школи в освітньому процесі. *Освітній проект «На Урок» для вчителів* : веб-сайт. URL: <https://naurok.com.ua> (дата звернення: 06.04.2023).
  5. Математика для 1 класу: задачі та завдання онлайн – Learning.ua. *Онлайн тести, завдання з інтерактивного навчання для учнів, батьків, вчителів – сайт шкільної та дошкільної освіти Learning.ua* : веб-сайт. URL: <https://learning.ua> (дата звернення: 06.04.2023).

Олег Карпанець

ЦЕРКОВНОПАРАФІЯЛЬНІ ШКОЛИ НА ПРАВОБЕРЕЖЖІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.

У першій половині ХІХ ст. організоване шкільне навчання було великою рідкістю і бажаючі здобути хоча б елементарні знання реалізовували своє бажання у приватному порядку за окрему плату. В цей час уряд неодноразово намагався залучити духовенство до поширення освіти серед населення (укази 1805, 1807, 1828, 1836, 1837, 1840 рр.). «Статут духовних консисторій» також вимагав від парафіяльних кліриків поширювати початкову освіту серед селянства [1, с. 320]. Це були школи грамотності у найвужчому їх значенні, які мали давати елементарні знання. Попри намагання влади, все ж результати були невтішними. Не вирішувалися питання з приміщеннями для шкіл, забезпечення літературою. Серйозною перешкодою в організації парафіяльних шкіл були поміщики, які негативно ставилися до ідеї навчання селянства. Не було розуміння потреби в освіті і серед самих селян. Тому школи були нечисельними та часто діяли короткий час. Зокрема, у 1847 р. Уманське духовне правління рапортувало до консисторії, що діти не були забезпечені літературою, постійно відривалися від навчання на вимоги батьків та поміщиків. А всі 34 школи, які були в повіті зачинилися [2, с. 121].

Проте історичні обставини середини ХІХ ст. змушували широку громадськість задумуватися над необхідністю масової освіти. Технічний прогрес вимагав грамотного робітника, який би міг прочитати інструкцію чи креслення, а заплановане скасування кріпацтва давало можливість вільному селянину не обмежувати своє майбутнє лише сільським господарством, що також вимагало хоча б мінімального знайомства з азами